

Številka: 091-1/2011-15 (10100)

Datum: 6. 5. 2011

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

**REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana**

Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 30 05 100
F 01 30 05 199
www.zrssi.si

**ZADEVA: Predlagam.vladi predlog 1563:
PREDLAGAM VEČ PRAKTIČNEGA POUKA V OSNOVNIH IN SREDNJIH
ŠOLAH**

ZVEZA: Vaš dopis številka: 092-100/2011/1 z dne 12. 4. 2011

Spoštovani!

V zvezi z vašim dopisom (Predlagam.vladi predlog 1563: PREDLAGAM VEČ PRAKTIČNEGA POUKA V OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOLAH) vam v nadaljevanju posredujemo mnenje Zavoda RS za šolstvo.

Pri predlogu o povečanju števila ur praktičnega pouka (pod praktičnim poukom je verjetno mišljeno eksperimentalno in terensko delo) pri pouku biologije, kemije in fizike je treba upoštevati nekaj dejstev:

- Eksperimentalno (in terensko) delo naj bi bila pri pouku naravoslovnih predmetov temeljna učna metoda za pridobivanje in razumevanje naravoslovnih znanj. Vendar pri tem ne sme biti ključni namen in poudarek na popestritvi pouka, temveč na uresničevanju ciljev zapisanih v učnih načrtih.
- V učnih načrtih vseh naravoslovnih predmetov v osnovni šoli so med splošnimi cilji predmeta in med operativnimi cilji navedeni cilji, ki jih je mogoče kakovostno doseči le z izvajanjem eksperimentalno - raziskovalnega dela, prav tako najdemo med standardi znanj (podlaga za ocenjevanje) standarde, ki se nanašajo na eksperimentalno-raziskovalne veščine in spretnosti. Eksperimentalno delo (v razredu in na terenu) je kot ključna učna metoda posebej izpostavljeno tudi v didaktičnih priporočilih v omenjenih učnih načrtih.
- Z ustrezno didaktično izvedbo (skupinskega ali samostojnega) eksperimentalnega dela učencev, dosežejo učenci bolj poglobljeno razumevanje obravnavanih pojmov, pojavov, zakonitosti, itd., hkrati razvijajo raznolike veščine (zlasti miselne). Vendar kakovostna izvedba eksperimentalnega dela zahteva ustrezen čas (preverjanje predznanja, priprava učencev, izvajanje praktičnih dejavnosti, analiza rezultatov in povezovanje zaključkov oz. ugotovitev s teoretičnim znanjem, preverjanje dosežkov in povratna informacija učencem). Zato učitelji pogosto poudarjajo, da vseh ciljev, ki bi jih želeli realizirati z eksperimentalnim delom, zaradi pomanjkanja časa ne uspejo realizirati na ta način. Z vidika kakovosti (uporabnosti, trajnosti) znanja učencev, ni pomembna zgolj količina praktičnega dela pri pouku, temveč morajo biti eksperimentalno- raziskovalnih dejavnosti premišljeno izbrane

in načrtovane ter temeljito izpeljane (bolje manj tovrstnih dejavnosti, a tiste kakovostno izvedene).

- Četudi so v učnih načrtih podane podlage za to, da bi pouk naravoslovnih predmetov vključeval čim več praktičnega dela oz. eksperimentalno-raziskovalnih dejavnosti učencev, pa se je treba zavedati, da je **izbira med različnimi metodami področje avtonomije učitelja**, enako velja za delež eksperimentalnega (in terenskega) dela, kar pomeni da je **od posameznega učitelja odvisno, kako bo realiziral učni načrt**.
- Nenazadnje, vezati zahtevnost in zanimivost določenega predmeta na eno samo učno metodo ni smiselno, te kategorije so zmeraj kombinacija lastnosti učenca, poučevanja učitelja (pestrosti in ustreznosti različnih učnih metod za doseganje ciljev predmetov), učnega načrta, rabe učne tehnologije, itn. prav zaradi tega se učni načrti v določenih obdobjih posodablajo, učitelji pa redno usposablajo.

Vladimir Milekšič,
namestnik direktorja
Zavod RS za šolstvo